

Тетяна СЕРЬОГІНА

*к. держ. упр., доцент кафедри права
та європейської інтеграції
ДРІДУ НАДУ*

ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА МІСЦЕВОГО РІВНЯ ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСІВ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Важливою складовою успішної реалізації процесів децентралізації є ефективні заходи щодо їхнього інформаційного супроводу, головною ціллю яких є підвищення рівня обізнаності суспільства щодо змісту процесів, які відбуваються в контексті підготовки та безпосередньо реалізації основних етапів адміністративно-територіальної реформи. Без цього неможливо забезпечити стабільно високий рівень усвідомленої підтримки населенням національного курсу на запровадження децентралізованої моделі управління. У тому числі для вирішення таких завдань більш широко мають використовуватися сучасні інформаційно-комунікаційні технології.

Демократизація управління, як система норм і процедур, передбачає одночасну участь всіх секторів суспільства та перерозподіл ресурсів і повноважень між ними. Адже, як свідчить вітчизняний досвід, окремі прагнення інституцій громадського сектору, приватного, представників місцевої влади, навіть, якщо вони спрямовані в позитивне русло, приречені на невдачу.

Наприклад, в населеному пункті не має затишного місця, де діти з батьками могли б проводити з користю вільний час, тому місцева влада самотужки, інколи за участю коштів представників приватного сектору, намагається вирішити дане питання шляхом будівництва дитячого майданчика. З цією метою виконується пакет запланованих робіт, необхідних для отримання результату й в громаді з'являється очікуваний майданчик. На перший погляд все виглядає так, ніби, проблема вирішена, натомість місцева влада створює для себе купу нових проблем. Після введення майданчика в експлуатацію, навкруги ростуть купи сміття, щовечора там з'являються групи людей, що використовують його не за призначенням, він потребує поточного догляду й час від часу, капітального ремонту. Більше того, майданчик, який частіш за все перебуває на балансі місцевої ради, за умови поламки деяких ігрових елементів, може призвести до травми дитини, відповідальність за що так само буде нести місцева влада.

Виходячи з зазначеного, можна припустити, що спроба місцевої влади одноосібно вирішити питання не дає бажаного результату. Постає питання відносно пошуку нових підходів щодо ефективного розвитку територій, а сьогодні це відбувається в умовах децентралізації та деконцентрації повноважень, коли в країні тривають процеси підготовки до адміністративно-територіальної реформи. Законодавчо визначені принципи народовладдя, законності та гласності, притаманні як місцевому самоврядуванню, так і державному управлінню, а також специфічні принципи, притаманні суто

місцевому самоврядуванню колегіальність, поєднання місцевих і державних інтересів, виборність, правова, організаційна та матеріально-фінансова самостійність, підзвітність та відповідальність перед територіальними громадами, державна підтримка та гарантія місцевого самоврядування, судовий захист прав місцевого самоврядування створюють певні передумови для успішності процесів децентралізації в країні.

Не останню роль у врегулюванні суспільних відносин на місцях і створенні бази для ефективного розвитку територій покликаний відіграти принцип субсидіарності. Проте попри досить пильну увагу до нього, деякі аспекти можна розглянути дещо в іншому ракурсі. Найбільш узагальненим уявленням відносно нього виступає бачення вищих рівнів органів місцевого самоврядування додатковими або «субсидіарними» по відношенню до нижчих рівнів. Це передбачає першочерговість у прийнятті рішень останніми, адже рішення повинно прийматися на найбільш наближеному до громадянина рівні.

Суттєвим вкладом, що сприятиме введенню управління територіями в режим ефективної діяльності, може стати розробка нових підходів в реалізації принципу субсидіарності з подальшим закріпленням їх в нормативно-правових актах. Зокрема, якщо не обмежуватися різними рівнями місцевого самоврядування, а розглянути субсидіарність як додатковість органів місцевого самоврядування щодо органів самоорганізації населення.

У такому випадку послугу відносно догляду за щойно побудованим дитячим майданчиком місцева рада передає, звісно на конкурсних засадах, громадській організації разом із коштами, передбаченими на його утримання. Це буде створювати вплив одночасно на дану структурну одиницю місцевого самоврядування щодо роботи в режимі співпраці з населенням і очікуванням підтримки з боку громади; на громадську організацію, представники якої будуть відчувати свою затребуваність і важливість; загалом на громадський сектор, який буде вмотивований відносно подальшого розвитку тощо. Реалізація даної моделі відповідає Закону України «Про громадські організації», де закріплено положення відносно того, що держава заохочує громадську ініціативу та створює належні умови для її реалізації. Зокрема, це мають бути і відповідні умови належного інформаційно-комунікативного супроводу змін, що впроваджуються.

Саме тому значну роль у забезпеченні реалізації принципу субсидіарності в новому контексті покликана відіграти інформаційна політика, що повинна відповідати вимогам й потребам кожної конкретно взятої територіальної громади у визначений час, що неминуче породжує проблемне питання. Які заходи інформаційної політики на місцевому рівні є найбільш ефективними та яким чином вони можуть бути використані місцевою владою, враховуючи той факт, що у переважній своїй частині представники органів місцевого самоврядування в своєму баченні розвиток території не завжди пов'язують з необхідністю запровадження ефективної інформаційної політики? Більше того, інформаційна політика, яка має нині здійснюватися на місцях в контексті нормативно-правового забезпечення може розглядатися лише як складова державної інформаційної політики [1], що не дозволяє в повному обсязі

використати всі її переваги. Саме тому проблема формування та здійснення інформаційної політики місцевого рівня є нині актуальною і в її розрізі необхідно вирішувати як стратегічні завдання, важливі для всієї країни, так і локальні питання, у тому числі інформаційного та комунікативного супроводу процесів децентралізації.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до Закону України «Про інформацію» : Закон України від 13.01.2011 р. № 2938-VI [Ел. ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2938-17>

2. Державне управління : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.] : у 2-х т. – К. : Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. – Т. 2. – с. 281.